

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

3121

Vragen van de leden **Van Velzen** en **De Wit** (beiden SP) aan de staatssecretaris van Justitie over *de vergoeding van contra-expertise bij taalanalyses*. (Ingezonden 28 april 2009)

1

Is het waar dat er recentelijk nieuwe werkwijzen bij de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND) en/of het Centraal Orgaan opvang asielzoekers (COA) zijn ingevoerd met betrekking tot de vergoeding van contra-expertises bij taalanalyses?¹

2

Waar en bij wie moet nu de vergoeding van contra-expertise worden aangevraagd?

3

Door wie wordt beoordeeld of een contra-expertise voor vergoeding in aanmerking komt, en op welke gronden vindt die beoordeling plaats?

4

Hoe lang duurt het voordat een beslissing op de aanvraag voor vergoeding van contra-expertise wordt genomen?

5

Is het waar dat de IND van een rechtshulpverlener/asielzoeker vraagt om binnen twee of vier weken aan te geven of er contra-expertise zal plaats vinden en daarbij tevens te melden

binnen welke termijn de contra-expertise zal zijn afgerond? Zo ja, wordt daarbij rekening gehouden met wachttijden bij bureaus die de contra-expertises uitvoeren en de beslistermijn van het COA inzake de aanvraag tot vergoeding van de contra-expertise?

6

Is het waar dat de kosten voor contra-expertise als gevolg van de nieuwe werkwijze nog slechts gedeeltelijk worden vergoed? Zo ja, welk percentage van de kosten wordt nog vergoed?

7

Acht u de rechtsgang in beroep in zaken waar taalanalyses een rol spelen voldoende gewaarborgd wanneer termijnen niet op elkaar aansluiten en er geen volledige vergoeding plaats vindt van te maken kosten? Zo ja, waarop baseert u uw mening? Zo nee, welke maatregelen gaat u nemen om de rechtsgang te waarborgen?

¹ Melding bij SP Tweede Kamerfractie.

Antwoord

Antwoord van staatssecretaris **Albayrak** (Justitie) (ontvangen 1 juli 2009) Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2008–2009, nr. 2666

1

Ja. Het COA heeft vanuit het oogpunt van rechtszekerheid en

rechtsgelijkheid besloten om verzoeken tot vergoeding van contra-expertise bij taalanalyses vanaf september 2008 centraal af te handelen.

2

Een verzoek tot vergoeding van kosten van een contra-expertise moet worden ingediend bij de directie Beleid & Juridische Zaken van het COA.

3

Medewerkers van het COA beoordelen of de kosten van een contra-expertise voor vergoeding in aanmerking komen. De beoordeling van een dergelijk verzoek vindt plaats op grond van artikel 17 van de Regeling verstrekkingen asielzoekers en andere categorieën vreemdelingen 2005 (Rva 2005). De criteria waaraan getoetst wordt, zijn: verkregen toestemming vooraf, de noodzakelijkheid van de kosten, en het niet op andere wijze in de kosten kunnen voorzien (artikel 17 leden 3 en 4 van de Rva 2005).

4

Gezien de hoeveelheid aanvragen (bijna 600 aanvragen in acht maanden tijd) is de behandeltijd thans ongeveer zes weken. Dit is uiteraard wel afhankelijk van de volledigheid van de aanvraag. Op grond van artikel 4:13 van de Algemene wet bestuursrecht dient op een aanvraag binnen acht weken te worden beslist. Uiteraard streeft het

COA ernaar om op aanvragen zo spoedig mogelijk te beslissen.

5

Het is juist dat aan de asielzoeker vier weken de tijd wordt gegund om aan te tonen dat er een contra-expertise is opgestart. Verzoeken om uitstel, met als argument dat er door het COA nog geen beslissing is genomen op een aanvraag voor vergoeding van de contra-expertise, worden door de IND individueel beoordeeld. Aan de asielzoeker wordt niet op voorhand gevraagd om te melden binnen welke termijn de contra-expertise is afgerond. De contra-expertise dient binnen een redelijke termijn van zes maanden te zijn afgerond. Eventuele wachttijden bij bureaus voor contra-expertises zijn voor last en risico van de vreemdeling. Deze werkwijze wordt ondersteund door jurisprudentie van de Raad van State.

6

De kosten van de feitelijke contra-expertise worden nog steeds vergoed. Wel heeft het COA in 2008 geconstateerd dat de kosten voor de contra-expertise aanzienlijk zijn gestegen. Deze stijging is ontstaan nadat (commerciële) bedrijven actief werden als bemiddelaar voor asielzoekers bij het doen verrichten van een contra-expertise. Tot die tijd werden contra-expertises in principe verricht zonder tussenkomst van commerciële firma's. De stijging doet zich met name voor in de zogenaamde eerste fase van de contra-expertise. In 2004 bedroegen de kosten voor de eerste fase nog een bedrag van € 119. Thans wordt voor de eerste fase een bedrag van € 664 berekend (beide bedragen zijn inclusief btw). Deze stijging is voor het COA aanleiding geweest om in gesprek te treden met de Taalstudio, die veelvuldig bemiddelt bij aanvragen van contra-expertises, teneinde het verschil verklaard te krijgen. Op grond van deze gesprekken heeft het COA geconstateerd dat de kosten welke verbonden zijn aan de werkzaamheden in de eerste fase geen noodzakelijke kosten zijn in de zin van artikel 17 van de Rva 2005. Overigens heeft het COA vergelijkbare kostenstijgingen, welke niet zijn aan te merken als noodzakelijke kosten in de zin van artikel 17 van de Rva 2005, ook geconstateerd bij andere instanties die zich bezighouden met de

contra-expertise van taalanalyses. Ook voor deze instanties geldt dat het COA alleen de kosten van de feitelijke contra-expertise vergoedt. Hiermee voldoet het COA aan de verplichting om te voorzien in de vergoeding van noodzakelijke kosten, waarin niet op andere wijze door de asielzoeker voorzien kan worden.

7

Gezien het bovenstaande acht ik de rechtsgang voldoende gewaarborgd. De asielzoeker heeft voorts voldoende tijd om binnen de bestaande termijnen een contra-expertise op te starten. Eventuele wachttijden komen, zoals hierboven aangegeven, voor last en risico van de asielzoeker. Dit is bevestigd in jurisprudentie van de Raad van State.